

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 17. august 2022 blev i sag nr. 97427:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Lloyd's v/Crawford & Company Denmark
Vester Farimagsgade 6, 5.
1606 København V

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har ulykkesforsikring. I klage af 20/10 2021 til nævnet har klageren bl.a. anført:

"Som advokat for [klageren] klager jeg hermed over selskabets afgørelser af 23. september 2021, hvor der meddeles afslag på yderligere méngodtgørelse efter en ulykke, der fandt sted den 9. august 2012.

Min klient har via [fagforening] en kollektiv ulykkesforsikring, der dækker ved invaliditet på mindst 10 % og en heltidsulykkesforsikring, der dækker ved invaliditet på mindst 5 %. Forsikringsbetingelserne vedlægges som bilag 1. Begge forsikringer håndteres af Crawford på vegne af Lloyds.

2. Påstande

1. Selskabet skal anerkende, at min klient har krav på yderligere 15 % i méngodtgørelse og efterbetale i overensstemmelse med policerne med tillæg af renter efter forsikringsaftalelovens § 24.
2. Selskabet skal efter nævnets skøn yde rimelige omkostninger til advokat, jf. forsikringsaftalelovens § 32, stk. 3.

3. Sagsfremstilling

Min klient var den 9. august 2012 udsat for en ulykke, da hun på sit arbejde skulle tømme en [maskine] og herved fik et voldsomt stød med 380 volt, så hun blev kastet væk fra maskinen. Efter hændelsen fik hun blandt andet krampes i bryst og arme og snurren i fingrene og samt psykisk påvirkning og modtog relevant behandling herfor.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring anerkendte i afgørelse af 10. marts 2014 (bilag 2) ulykken som arbejdsskade, og det varige mén blev fastsat til 5 % med følgende begrundelse:

'Vi har fastsat dit mén skønsmæssigt til 5 procent for prikkende og stikkende fornemmelser i armene. De resterende gener kan ikke tilskrives ulykken og de er derfor ikke indgået i vores vurdering af det varige mén.'

Afgørelsen blev påklaget via min klients fagforening, og ved afgørelse af 27. marts 2015 (bilag 3) stadfæstede Ankestyrelsen, at det varige mén efter ulykken var 5 %:

'Vi vurderer, at det samlede varige mén i form af føleforstyrrelser og tyngdefornemmelse i begge arme, primært muskulært betinget, skønsmæssigt svarer til et varigt mén på 5 %. Vi vurderer også, at der ifølge de lægelige oplysninger ikke er objektive skader i øvrigt, som kan henføres til arbejdsskaden.'

Ulykken blev anmeldt til selskabet, der i afgørelser af 27. august 2014 (bilag 4) og 4. september 2014 (bilag 5) lagde til grund, at det varige mén i overensstemmelse med Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse var 5 %. Min klient fik herefter udbetalt godtgørelse svarende til 5% på den ene forsikring og ingen godtgørelse på den anden forsikring, hvor der var krav om mindst 10 % invaliditet.

Den 23. marts 2018 (bilag 6) anmodede min klient via sin fagforening om genoptagelse af arbejds-skadesagen som følge af: *'... at der er sket en forværring af vort medlems helbredsmæssige tilstand...'*

Ved afgørelse af 18. januar 2019 (bilag 7) kom Arbejdsmarkedets Erhvervssikring frem til, at det varige mén fortsat var 5 %. Afgørelsen blev påklaget og ved afgørelse af 21. december 2020 (bilag 8) kom Ankestyrelsen frem til, at det samlede varige mén var 20 %, dvs. en forværring med 15 %. Ankestyrelsen lagde blandt andet vægt resultatet med en neuropsykologisk undersøgelse den 4. august 2019, og at der efter en lægefaglig vurdering er symptomer på let depression og en uspecifiseret angsttilstand med årsagssammenhæng til ulykken.

På baggrund af afgørelsen fra Ankestyrelsen anmodede min klient i februar 2021 selskabet om genoptagelse af ulykkessagen med henblik på yderligere godtgørelse for varigt mén.

Selskabet indhentede akter fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, men meddelte ved afgørelse af 23. september 2021 (bilag 9) afslag på yderligere med henvisning til, at kravene skulle være forældede. Selskabet har gjort gældende, at min klient for mere end tre år før anmodningen om genoptagelse skulle have haft kendskab til de yderligere krav mod selskabet, der blev rejst i forbindelse med anmodning om genoptagelse.

4. Anbringender

Det gøres gældende, at min klient har krav på yderligere godtgørelse for varigt mén efter ulykken på 15 %, svarende til Ankestyrelsens afgørelse af 21. december 2020.

Videre gøres det gældende, at min klients krav ikke er forældede.

Forældelsesfristen på 3 år for krav – herunder som følge af forværring – løber fra det tidspunkt, hvor forsikringstageren havde grund til at tro, at hun havde krav på yderligere.

Det gøres gældende, at min klient ikke tidligere end 3 år fra anmodningen om genoptagelse i februar 2021 havde grund til at tro, at hun havde krav på yderligere.

Det fremgår af forsikringsbetingelserne, at invaliditetsgraden fastsættes efter den medicinske invaliditet og på grundlag af Arbejdsskadestyrelsens (nu Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings) méngradstabel. I betingelserne for heltidsulykkesforsikringen fremgår desuden af punkt 15.6, at *'Invaliditetsgradens størrelse skal, hvis en af parterne forlanger det, fastsættes endeligt af Arbejdsskadestyrelsen.'*

Selskabet har i afgørelser af 27. august 2014 og 4. september 2014, da også henvist direkte til afgørelser fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring om varigt mén, uden en nærmere, selvstændig begrundelse.

Det gøres gældende, at min klient er bibragt opfattelsen af en sådan sammenhæng mellem ulykkesforsikringerne og arbejdsskademyndighedernes vurderinger, at hun ikke før Ankestyrelsens afgørelse af 21. december 2020 med forhøjelse af méngraden til 20 %, havde grund til at tro, at hun havde krav på yderligere fra selskabet.

Ovenstående finder også støtte i praksis ved Ankenævnet for Forsikring, hvor eksempler herpå refereres i det følgende:

AK 87.487: Sagen vedrørte krav på yderligere godtgørelse for varigt mén efter en ulykke i 1999. I 2004 havde selskabet betalt godtgørelse svarende til et mén på 8 % i overensstemmelse med en udtalelse fra Arbejdsskadestyrelsen. I 2008 var klageren udsat for endnu en ulykke og ved Arbejdsskadestyrelsens udtalelse fra 2014 blev der taget stilling til en fordeling af det samlede mén på de to ulykker, hvor ulykken fra 1999 som følge af forværring blev vurderet til 10 %.

Selskabet gjorde forældelse gældende, men Ankenævnet for Forsikring udtalte, at kravet ikke var forældet. Nævnet lagde vægt på, at det først var i 2014, at styrelsen oplyste, at en del af forværringen af skuldergenerne kunne henføres til 1999 uheldet, og at klageren først i den forbindelse fik tilstrækkeligt grundlag for at tro, at forværringen af hendes skuldergener kunne begrunde et krav om yderligere godtgørelse for varigt mén mod selskabet.

AK 86.652: Sagen vedrørte krav på godtgørelse for varigt mén efter en ulykke i 2009, hvor klageren fik et vrid i rykken under arbejde på et plejehjem. Arbejdsskadestyrelsen anerkendte i 2011 hændelsen som en arbejdsulykke og vurderede det varige mén til 8 %. Forsikringen gav ret til dækning ved mén på mindst 10 %. I 2014 forhøjede Arbejdsskadestyrelsen det varige mén til 15 %. Klageren henvendte sig med den nye afgørelse og selskabet afviste med henvisning til forældelse.

Ankenævnet kom frem til, at der ikke var indtrådt forældelse og lagde vægt på, at selskabet ikke havde godtgjort, at skadefølgerne havde vist sig på en sådan måde, at hun havde rimelig anledning til at rejse et krav om udbetaling fra forsikringen, der først dækker ved mindst 10 %. Nævnet henviste i den forbindelse til, at Arbejdsskadestyrelsen den 15/9 2011 havde vurderet hendes varige mén til 8 % på daværende tidspunkt.

Ovenstående kendelser viser, at en forsikringstager ikke med rimelig kan pålægges at forfølge krav på varigt mén, eller burde indse disse, når en specialiseret myndighed/selvejende institution som Arbejdsskadestyrelsen/Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og Ankestyrelsen har vurderet méngraden og denne ikke giver ret til yderligere. Arbejdsskademyndighederne – uanset om det drejer sig om en afgørelse efter ASL eller en vejledende udtalelse – har karakter af specialiseret

syn og skøn, som reelt er det eneste og mest afgørende bevis, som en skadelidt/kunde kan anvende i sager om godtgørelse for varigt mén.

Det er årsagen til, at både Ankenævnet for Forsikring og domstolene overvejende afstår fra at fastsætte varige mén, men netop henviser til en udtalelse fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, enten efter forsikringsbetingelserne, eller i ansvarssager efter Erstatningsansvarslovens § 10.

Endelig gøres det gældende, at den forværring, som min klient i henhold til Ankestyrelsens afgørelse er tilkendt, blandt andet vedrører psykiske gener, fastsat uden for tabel og med henvisning til, at der ikke tidligere var dokumentation for årsagssammenhæng. Ankestyrelsen henviser blandt andet til en neuropsykologisk undersøgelse i april 2019, som også ligger inden for tre år før anmeldelsen. Der er således tale om gener, som ikke uden videre kunne vurderes som varige, og derudover gener, der som forudsatte nærmere udredning for at vurdere i forhold til årsagssammenhæng.

Afslutningsvist bemærkes, at selv hvis nævnet måtte komme frem til, at min klient var bekendt med forværringen, der kunne danne grundlag for yderligere fra et tidligere tidspunkt end Ankenævnets afgørelse i 2021, gøres det gældende, at det ikke er tidligere en anmodning om genoptagelse af arbejdsskadesagen den 23. marts 2018. Dette tidspunkt ligger også inden for tre år før min klients anmodning om genoptagelse ved selskabet."

Selskabet har i brev af 3/12 2021 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Vi har modtaget Ankenævnet for Forsikrings brev af 22. oktober 2021 vedlagt [klagerens] klage via [klagerens advokat] over vores afgørelse i forhold til at kravet som følge af ulykkestilfældet den 9. august 2012 er forældet.

I den forbindelse kan vi oplyse, at [andet selskab] har tegnet heltidsulykkesforsikringen, som dækker ved fastsatte méngrader på 5 % eller derover. Fra denne forsikring har [klageren] tidligere fået udbetalt en ménerstatning på 5 %, jævnfør afgørelsen i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring – erstatningsbeløbet udgør 25.000 kr.

Efter dialog med [andet selskab] kan vi oplyse, at [andet selskab] har valgt ikke at gøre forældelse gældende i sagen. [Andet selskab] anerkender derfor evt. yderligere krav, der dog først kan fastsættes endeligt efter [klageren] har gennemgået en psykiatrisk speciallægeundersøgelse.

Vi har d.d. sendt vedlagte brev til [klagerens advokat], hvori vi foreslår 3 psykiatriske speciallæger. Vi afventer herefter svar fra advokaten i forhold til det videre forløb i behandlingen af denne skade.

Da [andet selskab] således ikke længere er en del af den fremsendte klage, vedrører vores vedlagte besvarelse af klagen udelukkende forsikringen tegnet via [fagforeningen].

...

Hvilken forsikring er der tale om

Skadelidte var på skadestidspunktet den 9. august 2012 omfattet af en gruppeheltidsulykkesforsikring via sit medlemskab af [fagforeningen].

Forsikringssummen udgør 400.000 kr. ved fuldstændig invaliditet. Kopi af police og forsikringsbetingelserne vedlægges (bilag A).

Forsikringen berettiger til erstatning for følgerne efter et ulykkestilfælde ved fastsatte méngrader på 10 % eller derover.

Jævnfør forsikringsaftalelovens § 29 og forældelseslovens § 3 sker forældelse af et krav 3 år efter det tidspunkt hvor skadelidte havde kendskab til, eller burde have haft kendskab til kravet/fordringen.

Hvori består uenigheden

Skadelidte klager via advokat over, at Crawford Danmark på vegne af [fagforeningen] har afvist at udbetale en ménerstatning svarende til 20 %, da kravet er forældet.

Crawford Danmark fastholder på vegne af [fagforeningen], at kravet er forældet, jævnfør forsikringsaftalelovens § 29 og forældelseslovens § 3. Forældelse af et krav sker 3 år efter det tidspunkt hvor skadelidte havde kendskab til, eller burde have haft kendskab til kravet/fordringen.

Der er gået mere end 3 år fra det tidspunkt, hvor skadelidte bliver klar over, at der er indtrådt en forværring af helbredstilstanden efter ulykkestilfældet. Denne forværring danner et muligt grundlag for en eventuel genoptagelse af sagen i forhold til en ændret méngrad, hvorfor ændringen i helbredstilstanden skal rejses som krav overfor forsikringsselskabet på det tidspunkt ændringen indtræder.

Endvidere rejses der krav om dækning af advokatombkostninger i sagen.

Hvad er der sket

Crawford Danmark modtager den 5. juli 2013 skadeanmeldelsen vedrørende uheldet, der skete den 9. august 2012. På grund af GDPR-regler om opbevaring af personfølsomme oplysninger, er vi ikke længere i besiddelse af denne anmeldelse, da den oprindelige sag er makuleret.

Ud fra oplysningerne på skadeanmeldelsen anerkendes skaden i vores brev af 26. august 2013. I anerkendelsesbrevet gør vi opmærksom på, at skadelidte skal fremsende kopi af eventuelle lægelige akter, der bliver indhentet i forbindelse med behandling af sagen i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (Arbejdsskadestyrelsen), samt kopi af afgørelsen af méngraden, når denne foreligger. Endvidere gør vi skadelidte opmærksom på, at hvis sagen genoptages i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring på grund af forværring af helbredstilstanden efter ulykkestilfældet, skal skadelidte straks give os besked (bilag B).

Den 22. august 2014 modtager vi fra skadelidte kopi af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse. Af afgørelsen fremgår, at méngraden er vurderet til 5 %. Denne afgørelse foreligger desværre ikke længere i sagen, da originalsagen er makuleret.

På baggrund af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af méngraden på 5 %, samt de lægelige oplysninger meddeler vi skadelidte, at vi har vurderet méngraden til under 10 % og der derfor ikke er grundlag for udbetaling fra forsikringen. Dette meddeles til skadelidte i vores brev af 27. august 2014 (bilag C).

Herefter afsluttes sagen.

Den 8. februar 2021 kontakter skadelidtes mand os telefonisk og oplyser, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring nu har fastsat en méngrad på 20 %. Skadelidtes mand oplyser, at sagen har kørt frem og tilbage i mange år, da skadelidte var uenig i afgørelsen af méngraden på 5 %. Men nu er der endelig truffet en afgørelse vedrørende méngraden. Vi beder skadelidte indsende kopi af afgørelsen til os.

Herefter modtager vi den 9. februar 2021 mail fra skadelidte, samt kopi af Ankestyrelsens afgørelse af 21. december 2021 (bilag D).

På baggrund af denne henvendelse fremsender vi den 11. februar 2021 en samtykkeerklæring til skadelidte, idet vi ønsker at indhente kopi af de lægelige oplysninger fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, der ligger til grund for afgørelsen af méngraden på 20 %. I vores mail til skadelidte gør vi opmærksom på, at vi – når vi modtager kopi af akterne fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring – vil vurdere om kravet er forældet (bilag E).

Vi modtager underskrevet samtykke fra skadelidte den 11. februar 2021 og den 23. februar 2021 fremsendes brev til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vedrørende aktindsigt i sagen (bilag F).

Den 23. marts 2021 modtager vi kopi af sagens akter fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Der er tale om 416 sider. Da der er tale om en omfattende mængde af sagsakter, fremsendes udelukkende kopi af de akter, som vi har benyttet i vores sagsbehandling og som vi har lagt vægt på i vores afgørelser. Såfremt Ankenævnet finder det relevant at modtage alle 416 sider, fremsender vi gerne disse efterfølgende.

Af de fremsendte akter fremgår, at sagen flere gange er vurderet i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og flere gange er behandlet i Ankestyrelsen. Sidste afgørelse i Ankestyrelsen foreligger den 21. december 2020, samt fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring den 27. januar 2021. Kopi af de forskellige afgørelser vedlægges (bilag G). Det fremgår af disse afgørelser, at méngraden forhøjes med 15 % (i alt 20 %) på grund af forværring af skadelidtes psykiske gener som følge af ulykkestilfældet. De yderligere 5 % er tidligere i 2014 givet for gener i skadelidtes arme.

På baggrund af de fremsendte akter fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, samt oplysningerne fra skadelidtes mand i telefonsamtale den 8. februar 2021 afviser vi udbetaling af ménerstatning, da kravet er forældet. Dette sker i vores brev af 20. april 2021 (bilag H).

Vi har i vores afgørelse lagt vægt på, at det af journaloplysningerne allerede den 8. april 2014 fremgår af psykiatrisk konsultationsnotat *'Før ulykken har hun været ubekymret glad, arbejdsglad nærmest arbejdsnarkoman. Aldrig psykiske problemer. Siden ulykken udviklet angst og depression. Har katastrofetanker ved dagligdags situationer. Meget træt, koncentrationsproblemer og hukommelsesbesvær'*. (bilag I).

Endvidere har vi lagt vægt på, at vi telefonisk har fået oplyst, at skadelidte var uenig i Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse, hvor méngraden blev fastsat til 5 % og sagen derfor har kørt frem og tilbage i mange år.

På baggrund af ovenstående afviser vi kravet på grund af forældelse, idet der er gået mere end 3 år fra det tidspunkt hvor skadelidte vidste, at skadelidte havde et krav og skadelidte herefter undlod at forfølge kravet i forhold til denne forsikring. Såfremt skadelidte var uenig i vores afgørelse af méngraden under 10 %, bør skadelidte kontakte os med oplysning omkring uenigheden umiddelbart efter vores afgørelse og ikke vente over 6 år før der sker henvendelse i denne sag.

Herefter modtager vi den 21. april 2021 mail fra advokat, der nu er indtrådt i sagen (bilag J). Advokaten er uenig i vores afgørelse vedrørende forældelse. Advokaten anfører, at der ikke er tale om en uenighed omkring den oprindelige afgørelse af méngraden truffet af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i 2015 – men der er tale om en forværring af helbredstilstanden efter ulykkestilfældet. Dette fremgår af brev fra skadelidtes fagforening ... i brev af 23. marts 2018 til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (bilag K).

På baggrund af disse oplysninger foretager vi en revurdering af sagen og denne revurdering foretages ud fra oplysningerne om, at der er tale om en genoptagelse af sagen på grund af forværring af helbredstilstanden efter ulykkestilfældet.

Efter fornyet gennemgang og revurdering af sagen, fastholder vi at kravet er forældet. Dette meddeler vi i vores brev til advokaten den 15. juni 2021 (bilag L).

Vi har i vores afgørelse lagt vægt på, at skadelidte senest 23. marts 2018, på hvilket tidspunkt skadelidte via fagforeningen, anmodede Arbejdsmarkedets Erhvervssikring om genoptagelse af sagen, var klar over, at der var psykiske gener efter uheldet.

Angiveligt har/burde skadelidte allerede være vidende om det lang tid før dette tidspunkt, og måske helt tilbage til 2014, hvor det af de medsendte lægelige oplysninger fra Lægerne i notat af 8. april 2014 *'Psykisk: siden ulykken udviklet angst og depression. Har katastrofetanker ved dagligdags situationer. Meget træt, koncentrationsproblemer og hukommelsesbesvær'* (bilag I).

Skadelidte burde derfor allerede have kontaktet denne forsikring på det tidspunkt, hvor skadelidte konstaterer en forværring af helbredstilstanden og anmodet om genoptagelse af sagen på baggrund af forværring i helbredstilstanden efter ulykkestilfældet.

Selvom det lægges til grund, at forværringen først sker i tæt tilknytning til tidspunktet, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring anmodes om genoptagelse den 23. marts 2018, så er der gået mere end 3 år siden forværringen indtraf, hvorfor krav i anledning af forværringen er forældet.

Vi fastholder derfor vores afgørelse – kravet er forældet jævnfør ovenstående gennemgang.

Advokaten fremsender herefter den 18. juni 2021 en mail til os, hvoraf fremgår, at advokaten fortsat er uenig i vores afgørelse (bilag M). Advokaten anfører, at der ikke er gået 3 år fra forværringen indtraf i marts 2018 og frem til skadelidtes mand telefonisk kontakter os den 8. februar 2021.

På baggrund af advokatens henvendelse gennemgår vi sagen på ny. I den forbindelse har vi en dialog med forsikringsselskabet, som foregår i en sommerferieperiode, hvilket blandt andet er årsagen til den lange sagsbehandlingstid.

Efter revurdering af sagen, fastholder vi vores tidligere afgørelse, da kravet er forældet. Dette meddeler vi til advokaten i vores brev af 23. september 2021 (bilag N).

I vores brev redegør vi for, hvorfor kravet er forældet (citater):

Skadelidte anmoder via fagforeningen ... den 23. marts 2018 om genoptagelse af sagen i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. På dette tidspunkt var skadelidte klar over, at der var indtrådt en forværring i følgerne efter ulykkestilfældet.

Ved en gennemgang af de lægelige akter fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fremgår det, at skadelidte allerede 5. april 2015 ved konsultation på Neuropsykiatrisk afdeling havde psykiske gener – det fremgår bl.a. 'Der har været gradvis udvikling af depressive symptomer og angstsymptomer og en del kognitive vanskeligheder'.

Af notat af 7. maj 2015 fra lokalpsykiatrisk Center fremgår, at skadelidte på dette tidspunkt var blevet henvist til psykiatrisk behandling, samt henvist til smerteklinik.

Jævnfør notat af 9. oktober 2015 fra smerteklinikken fremgår en tydelig beskrivelse af, at skadelidte på dette tidspunkt har en del gener efter ulykkestilfældet, der kunne begrunde en genoptagelse af sagen. Af notatet fremgår bl.a. – Kontaktårsag: '[20'erne] kvinde henvist hertil af egen læge pga. kroniske smerter efter stærkstrømsulykke i 2012'. Det fremgår endvidere, at skadelidte har voldsomme smerter i armene og brystkassen, samt hjertebanken og angstanfald. Det fremgår endvidere, at skadelidte efter ulykkestilfældet, har udviklet voldsomme psykiske problemer i form af angst og depression med katastrofetanker, koncentrationsproblemer og hukommelsesbesvær. Samtidig fremgår det også af notatet, at skadelidte har været i behandling hos psykolog.

Det er derfor vores opfattelse, at skadelidte siden 2015 har været bekendt med, at der er indtrådt en forværring i helbredstilstanden efter ulykkestilfældet.

Skadelidte burde derfor have kontaktet os allerede på dette tidspunkt, hvor der foregik behandling både i psykiatrien og på smerteklinikken, og anmodet om genoptagelse af sagen på grund af forværring i helbredstilstanden efter ulykkestilfældet.

Skadelidte kontakter os først telefonisk i februar 2021 med oplysning om, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har fastsat en méngrad på 20 % efter ulykkestilfældet. Vi har intet nyt hørt i sagen fra det tidspunkt vi traf vores afgørelse den 27. august 2014 og frem til februar 2021.

Da der er gået mere end 3 år fra det tidspunkt, hvor skadelidte var bekendt med den indtrådte forværring af helbredstilstanden efter ulykkestilfældet, og til det tidspunkt hvor skadelidte kontakter os, er kravet forældet.

På baggrund af ovenstående kan vi ikke udbetale erstatning, da kravet er forældet.

I vores brev er anført klagevejledning til Ankenævnet for Forsikring.

Vi vedlægger kopi af journaloplysningerne, som vi henviser til i brevet (bilag O).

På baggrund af ovenstående fastholder vi vores tidligere afvisning, da der er gået mere end 3 år fra det tidspunkt skadelidte er bekendt med forværringen i helbredstilstanden (de psykiske gener) efter ulykkestilfældet, til det tidspunkt skadelidte kontakter os for genoptagelse af sagen.

Begrundelse for at fastholde afgørelsen

Jævnfør forsikringsaftalelovens § 29 og forældelseslovens § 3. Forældelse af et krav sker 3 år efter det tidspunkt hvor skadelidte havde kendskab til, eller burde have haft kendskab til kravet/fordringen.

Der er gået mere end 3 år fra det tidspunkt, hvor skadelidte bliver klar over, at der er indtrådt en forværring af helbredstilstanden efter ulykkestilfældet. Denne forværring danner et muligt grundlag for en eventuel genoptagelse af sagen i forhold til en ændret méngrad, hvorfor ændringen i helbredstilstanden skal rejses som krav overfor forsikringsselskabet på det tidspunkt ændringen indtræder. Selskabet har herefter mulighed for at vurdere grundlaget for genoptagelse af sagen og løbende få tilsendt nye lægelige oplysninger, til vurdering og til eventuel reservefastsættelse.

Det er vores klare opfattelse, at skadelidte har kendt til forværring af de psykiske gener helt tilbage fra 2015, idet de forskellige konsultationer beskriver væsentlige psykiske gener. Disse konsultationer er foretaget efter vi traf afgørelse i sagen den 27. august 2014, hvor méngraden blev vurderet til under 10 %.

De nævnte psykiske gener ville have kunnet danne grundlag for en genoptagelse af sagen, såfremt skadelidte havde kontaktet os med henblik på en genoptagelse af sagen.

Journaloplysningerne påviser også, at skadelidte var bekendt med en forværring af de psykiske gener flere år før skadelidte anmoder Arbejdsmarkedets Erhvervssikring om genoptagelse af sagen, idet de medsendte lægelige oplysninger er fra 2015 og skadelidte først anmoder Arbejdsmarkedets Erhvervssikring om genoptagelse af sagen den 23. marts 2018. Derfor er det ikke denne dato, hvor forældelsesfristen begynder at løbe – forældelsesfristen begynder at løbe allerede i 2015 og der er derfor gået næsten 6 år før skadelidte kontakter os med oplysning om forværring i form af psykiske gener efter ulykkestilfældet.

I vores breve gør vi skadelidte opmærksom på, at skadelidte skal kontakte os, hvis der indtræder en forværring i helbredstilstanden efter ulykkestilfældet – herefter vil vi ud fra de lægelige akter tage stilling til om der er grundlag for genoptagelse af sagen. I vores brev af 26. august 2013 anfører vi følgende (citater): *Hører vi ikke fra dig inden 2 år efter ulykken, afslutter vi skadebehandlingen, men sagen kan genoptages, hvis dit helbred på et senere tidspunkt forværres som følge af ulykken.*

Du skal i første omgang kontakte arbejdsskadeforsikringen, og derefter straks give os besked, hvis sagen genoptages.

Og i vores brev af 27. august 2014 anfører vi følgende (citater): *Vi vil herefter betragte sagen som afsluttet. Herefter kan sagen alene genoptages jf. Forsikringsaftaleloven § 120, hvis din tilstand forværres væsentligt og uforudset som følge af uheldet, og således at din méngrad må antages at være væsentligt højere end først antaget.*

Skadelidte har derfor ikke været ubekendt med, at sagen kunne genoptages ved forværring af helbredstilstanden efter ulykkestilfældet og vi har endvidere informeret skadelidte om, at skadelidte straks skulle kontakte os ved en eventuel genoptagelse af sagen i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Derfor fastholder vi vores tidligere afgørelse, da kravet om udbetaling af en méngrad på 20 % er forældet.

Samtidig afviser vi, at forsikringen kan dække kravet om advokatombudsninger, idet vi skadelidtes henvendelser til os, har rådgivet omkring klagevejledning for på den måde at rådgive skadelidte

videre i systemet. Advokatens mellemkomst har ikke ændret ved vores vurdering og behandling af sagen. Derfor er dette krav ikke omfattet af forsikringsdækningen.

Vi har på intet tidspunkt indgået forhandling med skadelidte i forbindelse med vores behandling af sagen her i 2021, idet vi i vores mail af 11. februar 2021 (bilag E) gør skadelidte opmærksom på, at når vi modtager kopi af akter fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring også vil vurdere om kravet er forældet. Derfor er forældelsesfristen ikke afbrudt, da der udelukkende er tale om en undersøgelse, der fører til en afgørelse, hvor kravet er forældet.

Konklusion

Crawford Danmark fastholder på vegne af [fagforeningen], at kravet er forældet jævnfør forsikringsaftalelovens § 29 og forældelseslovens § 3, da der er gået mere end 3 år fra det tidspunkt, hvor skadelidte var bekendt med en forværring af den psykiske helbredstilstand efter ulykkestilfældet og til skadelidte rent faktisk kontakte os for at få sagen genoptaget."

Klagerens advokat har i brev af 12/1 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Klageren fastholder de i klageskrivelsen anførte anbringender og skal særligt præcisere følgende:

Det fastholdes, at Klageren ikke tidligere end 3 år fra anmodning om genoptagelse i februar 2021 havde grund til at tro, hun havde krav på yderligere. Indklagede angiver i sit svarskrift, side 2 øverst, at de 3 år skal regnes fra det tidspunkt, hvor **'skadelidte bliver klar over, at der er indtrådt en forværring i helbredstilstanden efter ulykkestilfældet'**, men dette er ikke korrekt. Det er jo ikke tilstrækkeligt, at der er indtrådt en forværring af helbredstilstanden efter ulykkestilfældet.

Bilag B er helt centralt i den henseende.

Forværringen, der skal danne et muligt grundlag for en eventuel genoptagelse, forudsætter nemlig, som angivet af Indklagede selv i skrivelse af 26. august 2013 (bilag B), at helbredet **'på et senere tidspunkt forværres som følge af ulykken'**.

Af den efterfølgende formulering af fremgangsmåde i bilag B fremgår dernæst, at skadelidte skal **'... i første omgang kontakte arbejdsskadeforsikringen, og derefter straks give os besked, hvis sagen genoptages'**.

Tidspunktet for en forældelsesfrist kan altså ikke løbe fra det tidspunkt, hvor en helbredstilstand forværres efter en ulykke, men først fra det tidspunkt hvor den **'forværres som følge af ulykken'**, og derfor naturligvis først det tidspunkt hvor skadelidte kan have (god) grund til at tro, at hun havde krav på yderligere.

Da Indklagede afsluttede sagen ved brev af 27. august 2014 (bilag C), er den samme formulering da også gentaget. Det fremgår nemlig under afsnittet at sagen afsluttes, at sagen kan genoptages, **'hvis din tilstand forværres væsentligt og uforudset som følge af uheldet, og således at din méngrad må antages at være væsentligt højere end først antaget'**.

Skadelidte anmodede om genoptagelse hos Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i brev af 23. marts 2018 (bilag K), men dette er jo ikke udtryk for, at skadelidte på dette tidspunkt måtte regne med, at betingelserne for genoptagelse var opfyldt, og da slet ikke når henses til de retningslinjer Crawford (Indklagede) havde opstillet i bilag B.

Sagen blev jo ikke bare genoptaget herved.

Selv hvis dette tidspunkt blev regnet som tidspunktet, hvor skadelidte kunne regne med, der var sket en forværring som følge af ulykkestilfældet, så ligger dette tidspunkt mindre end 3 år før, skadelidte direkte rettede henvendelse den 8. februar 2021 til Indklagede og oplyste, at méngraden nu var fastsat til 20 % og dagen efter fremsendte kopi af Ankestyrelsens afgørelse af 21. december 2021.

(Det er såmænd også derfor, undertegnede den 21. april 2021 (bilag J) anførte, at der ikke er tale om en uenighed omkring den oprindelige afgørelse af méngraden, men at der er tale om en forværring i helbredstilstanden).

Ankestyrelsen ændrede jo den tidligere trufne afgørelse fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, og dette understøtter, at Indklagede, end ikke da Arbejdsmarkedets Erhvervssikring den 18. januar 2019 (akt 85) traf afgørelse, kunne regne med, at der var sket en forværring '... som følge af ulykken'.

Dette er ret centralt, fordi Indklagede (Crawford) jo selv har opstillet denne forudsætning i bilag B.

Af ordlyden i Indklagedes skrivelse af 26. august 2013 (bilag B) om fremgangsmåden hvis der sker en forværring, fremgår nemlig, at hvis helbredet senere 'forværres som følge af ulykken', skal skadelidte '... i første omgang kontakte arbejdsskadeforsikringen, og derefter straks give os besked, hvis sagen genoptages'.

Ordlyden må nødvendigvis læses sådan, at skadelidte først skal kontakte Indklagede, hvis sagen genoptages.

Skadelidte skal altså ikke kontakte Crawford (Indklagede), blot fordi skadelidte selv har en opfattelse af, at sagen kan genoptages; men skadelidte skal i så fald kontakte arbejdsskadeforsikringen. Skadelidte skal først kontakte Crawford, 'hvis sagen genoptages'.

At skadelidte ved sin fagforening den 23. marts 2018 'anmodede om genoptagelse ...', medfører således ikke ifølge Indklagedes egen formulering, at Crawford skulle kontaktes, idet de først skal kontaktes, 'hvis sagen genoptages'.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring genoptog jo ikke, blot fordi de fik en anmodning, hvilket da også tydeligt fremgår af den efterfølgende sagsbehandling.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skrev eksempelvis til fagforeningen 17. april 2018 (akt 69) blandt andet: 'Vi vil nu vurdere, om din sag kan genoptages ...'.

I det videre forløb indhentede Arbejdsmarkedets Erhvervssikring herefter en række oplysninger for at vurdere, om sagen skulle kunne genoptages og traf først afgørelse 18. januar 2019 (akt 85). Af denne afgørelse fremgår, at det varige mén fortsat udgjorde 5%, og at skadelidte derfor ikke havde yderligere krav, og af begrundelsen fremgår, at: 'Vi har lagt vægt på, at der ud fra en lægefaglig vurdering ikke er årsagssammenhæng mellem din arbejdsskade og en forværring af dine gener i begge arme'.

De betingelser, der var opstillet af Crawford – jf. bilag B – var altså end ikke opfyldt på dette tidspunkt – den 18. januar 2019.

Der var jo i lyset af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 18. januar 2019 ikke tale om – ifølge Arbejdsmarkedets Erhvervssikring – at helbredet var forværret '**som følge af ulykken**', og de efterfølgende betingelser, om at skadelidte i første omgang skulle kontakte arbejdsskadeforsikringen og derefter '**straks give os besked, hvis sagen genoptages**', var derfor heller ikke siges at være opfyldt.

Først da Ankestyrelsen traf sin afgørelse, var betingelserne opfyldt – og selv hvis det vurderes, at sagen var genoptaget efter AES-afgørelsen 18. januar 2019, så er et krav jo på ingen måde forældet."

Klagerens advokat har i brev af 5/5 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Det helt centrale er følgende to punkter:

1. Tidspunktet for forældelsesfrist løber fra det tidspunkt, hvor helbredet '**på et senere tidspunkt forværres som følge af ulykken**', jf. selskabets egne angivelser i blandt andet bilag B. Det er således ikke tilstrækkeligt, at skadelidte er klar over, at der er indtrådt en forværring i helbredstilstanden efter ulykkestilfældet, men fristen kan først løbe fra det tidspunkt, hvor skadelidte ved, at det er forværret 'som følge af' ulykken.

2. Derudover skal særligt fremhæves på ny, at Lloyd v/Crawford selv har angivet, jf. bilag B, at fremgangsmåden for skadelidte er, at denne skal '**i første omgang kontakte arbejdsskadeforsikringen og derefter straks give os besked, hvis sagen genoptages**'.

Denne formulering indebærer jo meget tydeligt en forudsætning for kontakt til selskabet om, at selskabet ikke skal kontaktes, blot fordi en sag søges genoptaget, men først '**hvis sagen genoptages**'.

Formuleringen indebærer, at Indklagede som koncipist selv har opstillet betingelser om, at skadelidte ikke skal kontakte selskabet, blot fordi skadelidte søger om genoptagelse, men først når '**sagen genoptages**'.

Som anført i mit brev af 12. januar 2022 (replikken) skrev Arbejdsmarkedets Erhvervssikring til min klients fagforening 17. april 2018 (akt 69), at man 'vil nu vurdere, om din sag kan genoptages'.

Først da Ankestyrelsen traf sin afgørelse, var betingelserne derfor opfyldt."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, hvoraf nogle gengives nedenfor. Af selskabets brev af 26/8 2013 vedrørende den kollektive ulykkesforsikring fremgår bl.a.:

"Ud fra oplysningerne har vi vurderet, at skaden er dækket af ulykkesforsikringen – vi skal dog gøre opmærksom på, at forsikringen ikke dækker forudbestående invaliditet. Det vil sige, at du ikke kan få erstatning for eventuelle lidelser, som var til stede inden skaden, eller følger som har tilknytning til en tilstand, som var til stede inden skaden skete.

Da skaden også er anmeldt til arbejdsskadeforsikringen, bliver sagen behandlet af arbejdsskadeforsikringen/Arbejdsskadestyrelsen. Det er derfor vigtigt, at du kontakter os når der foreligger LÆGEATTESTER eller SPECIALLÆGEERKLÆRINGER i sagen, så vi kan indhente en kopi af disse.

Vi beder dig endvidere sende en kopi af Arbejdsskadestyrelsens ménafgørelse, når denne foreligger.

Hvis du får brug for behandlinger hos en fysioterapeut, kiropraktor eller lignende, skal du kontakte arbejdsskadeforsikringen.

Hører vi ikke fra dig inden 2 år efter ulykken, afslutter vi skadebehandlingen, men sagen kan genoptages, hvis dit helbred på et senere tidspunkt forværres som følge af ulykken.

Du skal i første omgang kontakte arbejdsskadeforsikringen, og derefter straks give os besked, hvis sagen genoptages."

Af Arbejdsskadestyrelsens afgørelse af 10/3 2014 i arbejdsskadesagen fremgår bl.a.:

"Vi har fastsat dit varige mén efter et skøn, fordi skadens følger ikke er nævnt i vores vejledende méntabel.

Du oplever smerter i fingre, hænder og arme samt brændende fornemmelser i skuldrene og smerter trækkende ned omkring skulderbladene.

Du har ligeledes et efterforløb med angstsymptomer, nervøsitet, koncentrations- og hukommelsesproblemer samt stress og depressive symptomer hvilket du har været i behandling for.

Vi mener at en stor del af dine gener ikke kan tilskrives ulykken. Der er tale om en lavspændingsulykke, uden brandsår og med en strømgennemgang fra arm til arm.

Vi har fastsat dit mén skønsmæssigt til 5 procent for prikkende og stikkende fornemmelser i armene. De resterende gener kan ikke tilskrives ulykken og de er derfor ikke indgået i vores vurdering af det varige mén."

Af journalnotat af 24/3 2014 fra klagerens egen læge fremgår bl.a.:

"Er helt brudt sammen. Kan ikke mere. Får ingen støtte af manden og [familiemedlem]. Kommunen presser hende. De har ingen penge. Hun kan ikke sove om natten. Kan ikke få ro i hovedet. Tankerne kører rundt og hun kan ikke fokusere på noget."

Af journalnotat af 8/4 2014 fra klagerens egen læge fremgår bl.a.:

"Henvises til lokalpsyk ...

... Pt. har været rask frem til alvorlig strømulykke 9/8 2012. Pt. var under arbejdet hos ... ved at rengøre en [maskine], strømstød 380V ind gennem højre arm, hvor hun holder på en vandhane, foran på brystet og ud i venstre arm, og samtidig kastes hun 3 m væk. Strømrælet slår fra, og det bliver helt mørkt. Dagen efter ses hun her med voldsomme smerter i armene og brystet. Har hjerterebanken og dødsangst anfald.

Har konstant en brændende/kold smerte fra nakkefæstet, ned i nakken ud på begge skuldre og begge arme, hænder, fingre. Værst er ved venstre side af nakken og bag på skulderen. I hvile brænder det kun lidt i armene men mest i nakken/skuldre. Ved anstrengelse forværres smerten og hun får prikkende stikkende fornemmelse i alle fingerspidserne.

Ved ethvert bare en smule repetitiv aktivitet, fx kartoffelskrælning, røre rundt i gryde, forme noget, bliver de anvendte muskler stive og kramper og hun må stoppe. Det er ens på begge arme. Nu 1 år efter ulykken er hun stadig invalideret af smerter og de psykiske følger.

På mistanke om neuropatiske smerter får hun Gabapentin.

Psykisk: Før ulykken har hun været ubekymret glad, arbejdsglad, nærmest arbejdsnarkoman. Aldrig psykiske problemer. Siden ulykken udviklet angst og depression. Har katastrofetanker ved dagligdags situationer. Meget træt, koncentrationsproblemer og hukommelsesbesvær. Hun er et venligt og sympatisk menneske og god til at holde smilende facade udadtil. En pleaser. Fremstår derfor ikke umiddelbart depressiv. Fulgt ved psykolog og ved samtaler tæt her i huset.

Har fået betydelig vægtøgning og PCO med akne og hirsutisme, får derfor spiron og metformin.

Får contalgin 15mg x 2 for smerterne i nakken.

Hendes netværk i dk er manden og [familiemedlem], der har hun ingen støtte. Får hele tiden at vide at det er noget pjat og hun bare skal tage sig sammen og arbejde og stoppe med pillerne.

Hun har gået troligt hos mig siden ulykken og der har været god compliance.

Hun er vurderet ved neurolog på ... som siger at alle hendes gener er senfølger efter ulykken, alligevel har hun kun fået mén % på 5 og det er anket.

Hun har været sygemeldt siden og der er ingen fremgang i hendes psykiske tilstand hvorfor jeg henviser til jer mhp. ændret medicinering mm."

Af selskabets brev af 27/8 2014 vedrørende den kollektive ulykkesforsikring fremgår bl.a.:

"Vi har modtaget din mail med afgørelse fra Arbejdsskadestyrelsen.

Hvorfor får du ikke erstatning

Vi vurderer, at ulykkestilfældet har medført en méngrad på under 10 %, og der er lagt vægt på følgende oplysninger:

I henhold til afgørelsen fra Arbejdsskadestyrelsen, er din méngrad vurderet til 5 %.

Vi gør opmærksom på, at der er en række ulemper, man ikke kan få erstatning for. Ulykkestilfældet kan have ændret dit liv og din hverdag på mange måder, men nedsat erhvervsevne og ændringer i sociale forhold påvirker ikke bedømmelsen af méngraden, ligesom alder, køn og uddannelse heller ikke har indflydelse på méngraden. Méngraden er en ren medicinsk vurdering svarende til den daglige ulempe i din personlige livsførelse.

Der udbetales erstatning, hvis ulykkestilfældet medfører et varigt mén på 10 % eller derover jf. forsikringsbetingelserne.

Der kan derfor ikke udbetales ménerstatning for det anmeldte ulykkestilfælde.

Din sag afsluttes

Vi vil herefter betragte sagen som afsluttet. Herefter kan sagen alene genoptages jf. Forsikringsaftaleloven § 120, hvis din tilstand forværres væsentligt og uforudset som følge af uheldet, og således at din méngrad må antages at være væsentligt højere end først antaget.

Hvis du er uenig i vores afgørelse, kan du få sagen revurderet ved at fremsende en skriftlig klage til os."

Af Ankestyrelsens afgørelse af 27/3 2015 i arbejdsskadesagen fremgår bl.a.:

"Resultatet er

- Du har ret til 5 procent i godtgørelse for varigt mén
- Du har ikke ret til i erstatning for tab af erhvervsevne

Vi er således kommet til samme resultat som Arbejdsskadestyrelsen.

...

Begrundelsen for afgørelsen om varigt mén

Vi vurderer, at du har følger efter arbejdsskaden, der svarer til et skønsmæssigt varigt mén på 5 procent.

Vi har lagt til grund, at du ved arbejdsskaden fik et kortvarigt elektriskstød fra en [maskine], fra højre arm til venstre arm. [Maskinen] var tilsluttet 380 volt, og HFI-relæet slog strømmen fra.

Vi vurderer, at det alene er skade svarende til begge arme, der er en følge af arbejdsskaden.

Vi vurderer, at det samlede varige mén i form af føleforstyrrelser og tyngdefornemmelse i begge arme, primært muskulært betinget, skønsmæssigt svarer til et varigt mén på 5 procent.

Vi vurderer også, at der ifølge de lægelige oplysninger ikke er objektive skader i øvrigt, som kan henføres til arbejdsskaden.

Vi har lagt vægt på, at det fremgår af journal af 9. august 2012 fra Anæstesiologisk-intensiv afdeling, hvor du blev indlagt på skadedagen, at du findes noget påvirket med hyperventilation til følge, og kan tales til ro. Der er noteret let snurrende fornemmelse i specielt venstre arm. Ved udskrivelsen nogle timer senere er noteret, at telemetri over et par timer var upåfaldende, og at du blev hjemsendt uden yderligere.

Du har oplyst, at du efter arbejdsskaden har gener i form af tyngdefornemmelse i begge arme, prikkende og stikkende fornemmelse i fingre og håndled, brændende fornemmelser i skuldrene og smerter der trækker ned af ryggraden til under skulderbladene.

Du har også oplyst, at du har fået psykiske problemer i form af angst, stress og depression. Det fremgår af sagen, at du er blevet tilkendt dækning af udgifter til psykolog, er ordineret lykkepiller, og at du har været indlagt på psykiatrisk afdeling.

Vi vurderer, at det er overvejende sandsynligt, at dine psykiske gener ikke har årsagssammenhæng med arbejdsskaden.

Vi har herved lagt vægt på, at der var tale om en mindre alvorlig skade. Der var ikke brandsår eller påvist ændring på neurofysiologiske undersøgelser, og således var der normal funktion ved undersøgelse af perifere nerver.

Vi har også lagt vægt på, at et tidligere .. i 200... sandsynliggør, at du har haft større tendens til at udvikle symptomer såsom angst og nervøsitet, og at det er overvejende sandsynligt, at du ville få en grad af psykiske problemer, uden at ulykken var hendt.

Det fremgår desuden af sagens lægelige akter, at du den 30. april 2013 har fået akut glaucom, grøn stær, i højre øje.

Vi vurderer, at det er overvejende sandsynligt, at der ikke er årsagssammenhæng mellem den konstaterede glaucom og arbejdsskaden.

Vi har lagt vægt på, at neurologen den 21. maj 2013 har noteret, at grå stær er beskrevet, ved denne type hændelser, men at han ikke har kunnet finde beskrivelse af glaucom, grøn stær.

Oplysningerne fremgår særligt af anmeldelse af arbejdsulykke af 18. september 2012, lægeerklæring 1 af 29. januar 2013, hospitalsjournal af 9. august 2012, din besvarelse til Arbejdsskadestyrelsen af 26. februar 2013, neurologisk epikrise af 21. maj 2013 og neurologisk speciallægeerklæring af 17. december 2013."

Af journalnotat af 5/4 2015 fra vagtlægen fremgår bl.a.:

"Det drejer sig om en [20'erne] kvinde ... Hun har tidligere aldrig haft psykiske problemer. Efter en arbejdsulykke i 2012, hvor hun var udsat for elektrisk stød og efterfølgende kortvarigt var på skadestuen, har hun haft psykiske problemer. Der har været gradvis udvikling af depressive symptomer og af angstsymptomer og desuden en del kognitive vanskeligheder.

...

Pt. har aktuelt en række depressive symptomer og kognitive vanskeligheder. Det vurderes, at man skal afvente en aktivering eller tilbagevenden til arbejdsmarkedet, indtil pt. er kommet i remission. Enhver form for stress og belastning herunder arbejdsrelateret stress vil være behæftet med en risiko for tilbagefald og forværring af prognosen. Dog har pt. på længere sigt en god prognose, idet der er fundet normale hjernestrukturelle og neurologiske forhold. Pt. har i øvrigt tidligere været erhvervsaktiv og har klaret sig godt. For at sikre en optimal prognose, er det dog vigtigt, at pt. genoptager sin behandling og får den rette indsats såvel psykofarmakologisk som psykologisk. I den henseende kunne det også være tilrådeligt at henvise pt. til psykolog."

Af journalnotat af 9/4 2015 fra lokalpsykiatrisk center fremgår bl.a.:

"Aktuelt psykisk

Pt. har forsat svært ved at overskue hverdagsting i hjemmet. Ligger det meste af dagen i sengen dels pga. smerter samt depressionen."

Af journalnotat af 22/7 2015 fra lokalpsykiatrisk center fremgår bl.a.:

"HENVISNINGSÅRSAG

Pt. henvises med diagnoserne depression og angst.

...

PATIENTENS MENTALE TILSTAND

Sidst set i ... start maj, hvor pts mentale tilstand primært var generet af flashbacks, hvor hun genoplever traumet og mærker strømmen, når hun ser tv om aftenen. Kan vågne med lignende oplevelser. Tilstanden generelt svingende afhængigt af smerter. Ingen suicidal tanker, ej heller depressive symp.

KORT RESUME AF BEHANDLINGSFORLØBET

Pt. opstartede forløb i ... foråret 2014. Pt. forsøgt at behandle med antidepressiva uden held. Forsøgt at opstarte pt i behandling med tabl. Noritren, hvilket pt ikke ønskede efter samtale med egen læge. Pt. ønsker ikke medicin. Været igennem udredningsforløb, hvor det vurderes fra [lokalpsykiatrisk center], at pt har pådraget sig et traume, hvorfor pt blev opstartet i EMDR behandling. Pt. har haft en del udeblivelser, hvorfor hun er blevet afsluttet derfra. Behandler ved EMDR i ... mener dog, at pt kunne profitere af dette."

Af journalnotat af 29/7 2015 fra smerteklinikken fremgår bl.a.:

"INDIKATION:

Der er indikation for et medicinsk forløb og individuel psykolog og for 8 ugers smertetacklingskursus."

Af journalnotat af 9/10 2015 fra smerteklinikken fremgår bl.a.:

"Pt., der før ulykken altid har været utrolig glad for sit arbejde, meget hengiven, nærmest en arbejdsnarkoman, blev hun beskrevet som, men efter ulykken har pt. udviklet voldsomme psykiske problemer i form af angst og depression med katastrofetanker ved enhver dagligdags situation, koncentrationsproblemer, hukommelsesbesvær. Har været fulgt ved en psykolog, beskrives som en utrolig venlig og sympatisk sjæl, der trods de alvorlige følger af ulykken, altid har været i stand til at bære en smilende facade udadtil.

...

Psykisk anamnese

I begyndelsen var pt. deprimeret, men har nu accepteret, at tilstanden er sådan."

Af klagerens fagforenings brev af 23/3 2018 til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fremgår bl.a.:

"Jeg skal herved på vegne af vort ovenstående medlem anmode om genoptagelse af ovennævnte sag for så vidt angår både det varige mén samt tab af erhvervsevne.

Begrundelsen herfor er, at der er sket en forværring af vort medlems helbredsmæssige tilstand, samt at vort medlem er i gang med at søge om førtidspension."

Af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 18/1 2019 i arbejdsskadesagen fremgår bl.a.:

"Du havde 5 procent i varigt mén som følge af dine gener i begge arme, jævnfør Ankestyrelsens afgørelse den 27. marts 2015. Du har bedt om genoptagelse af ménspørgsmålet, fordi du har fået det værre. Du nævner gener fra blandt andet nakke, skuldre og psyke.

Vi gør opmærksom på, det alene er dine gener fra begge arm, der kan henføres til ulykken, jævnfør Ankestyrelsens afgørelse.

Vi vurderer, at dine gener som følge af arbejdsskaden fortsat svarer til et varigt mén på 5 procent.

Vi har lagt vægt på, at der ud fra en lægefaglig vurdering ikke er årsagssammenhæng mellem din arbejdsskade og en forværring af dine gener i begge arme.

Vi er desuden opmærksomme på, at du i februar 2016 var ud for en ulykke i egen bil, som medførte smerter i arme, jævnfør journalnotat af 20. marts 2018.

Vi har også lagt vægt på, at du blev undersøgt af flere speciallæger, uden at man har kunnet finde en nerveskade.

Vi vurderer derfor, at det ikke er sandsynligt, at forværringen af dine gener i arme skyldes arbejdsskaden.

Efter en samlet vurdering har vi derfor fastsat dit varige mén til fortsat at være 5 procent."

Af Ankestyrelsens afgørelse af 21/12 2020 i arbejdsskadesagen fremgår bl.a.:

"Ankestyrelsen vurderer, at du har ret til yderligere 15 procent i godtgørelse for varigt mén.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi har på sagen med j.nr. ... afgjort, at du på tidspunktet for Arbejdsskadestyrelsens afgørelse af 27. marts 2015 (nu Arbejdsmarkedets Erhvervssikring) havde et sikkert varigt mén på 5 procent. Det varige mén er tilkendt for gener i form af muskelømhed, tunghedsfornemmelse og føleforstyrrelser i arme og nakke/skulderområdet.

På afgørelsestidspunktet den 27. marts 2015 forelå der ikke tilstrækkelige oplysninger til at vurdere, om dine øvrige gener helt eller delvist skyldtes andre forhold end arbejdsskaden. Der manglede blandt andet en psykiatrisk speciallægeerklæring.

Din sag om godtgørelse for varigt mén er nu genoptaget, og vi tager nu stilling til, om du har ret til yderligere godtgørelse for varigt mén.

Vi lægger vægt på dine oplysninger om, at dine arme føles tunge, og at du har brændende fornemmelser i skuldrene. Smerterne begrænser dig i dine daglige gøremål, og du kan eksempelvis ikke lege med [dit barn]. Du oplever koncentrations- og hukommelsesbesvær og er træt igennem hele dagen. Du har trukket dig fra sociale relationer, da du ikke magter de mange stimuli.

Ved den neuropsykologiske undersøgelse af 4. august 2019 blev der blandt andet påvist nedsat indlæringssevne samt koncentrations- og hukommelsesbesvær.

Vi lægger også vægt på, at du, efter en lægefaglig vurdering, har symptomer på let depression samt en uspecificeret angsttilstand.

Dine gener fremgår ikke direkte af méntabellen, men vi har sammenlignet dine gener med mén-tabellens punkt J.3.1. Det fremgår af punktet, at let kronisk depression svarer til et varigt mén på 10 procent.

Vi vurderer, at dine psykiske gener er værre end punktet, da du udover let depression har en uspecificeret angsttilstand, og da dine gener i arme og skuldre forstærkes som følge af dine psykiske gener. Vi har derfor skønsmæssigt fastsat det samlede varige mén for dine psykiske gener til 15 procent.

Du har derfor ret til yderligere 15 procent i godtgørelse for varigt mén, ud over de 5 procent som du allerede er tilkendt for dine fysiske gener.

Vi er opmærksomme på, at du den 15. februar 2016 har været i en trafikulykke, og at du efterfølgende klagede over smerter i nakken, ryggen og lænden. I april 2016 fremgår det, at dine største gener efter ulykken var fra lænden. Vi vurderer, at disse gener, som er opstået længe efter strømulykken, skyldes andre årsager end arbejdsskaden, og at du derfor ikke har ret til godtgørelse som følge heraf.

Vi vurderer også, at vi ikke kan løfte bevisbyrden for, at en del af dine psykiske gener skyldes trafikulykken. Det skyldes, at der ikke er dokumenteret en varig forværring af dine psykiske gener efter ulykken. Der er derfor ikke grundlag for fradrag i det varige mén for konkurrerende gener.

Vi er også opmærksomme på, at du forud for arbejdsskaden har haft psykiske gener. Vi vurderer imidlertid, at vi ikke kan løfte bevisbyrden for, at dine psykiske gener helt eller delvist skyldes forudbestående. Det skyldes særligt, at der kun er beskrevet forudbestående gener i 2009 cirka 3 år før arbejdsskaden, og at der ikke dokumenteret psykiske gener umiddelbart forud for arbejdsskaden.

...

Vi lægger også vægt på, at vi har egen læges journal fra 30. januar 2012, cirka 6 måneder forud for arbejdsskaden. Heri er ingen oplysninger om psykiske gener. Det har ikke været muligt at skaffe yderligere journal, da du ikke kan huske hvilken læge, du har haft tidligere, og da [læge 1] og [læge 2] ikke har kendskab til navnet på tidligere læge. Styrelsen for Patientsikkerhed kan desuden ikke søge eventuel journal frem uden navnet på den praktiserende læge eller klinik.

Vi bemærker desuden, at du blev ansat ved ... den ... 2011 lidt mere end 1 år før arbejdsskaden skete. Ifølge dine skatteoplysninger (...) arbejdede du fuld tid frem til arbejdsskaden, hvilket tillige viser, at du i hvert fald ikke havde gener, som hindrede dig i at varetage et arbejde på ordinære vilkår.

Oplysningerne fremgår særligt af journalen fra egen læge, speciallægeerklæringen af 17. december 2013, speciallægeerklæringen af 12. marts 2019, neuropsykologisk undersøgelse af 4. august 2019, telefonnotat af 22. november efter telefonsamtale med [læge 1] og [læge 2], telefonnotat af 19. april 2020 efter telefonsamtale med Styrelsen for Patientsikkerhed."

Af klagerens mail af 8/2 2021 til selskabet fremgår bl.a.:

"Hermed kopi af ny afgørelse om méngrad på 20% som aftalt."

Af selskabets mail af 11/2 2021 vedrørende den kollektive ulykkesforsikring fremgår bl.a.:

"Tak for din mail og den fremsendte afgørelse fra Ankestyrelsen.

Til brug for vores vurdering af sagen, vil vi indhente kopi af de lægelige akter fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse.

I den forbindelse beder vi dig udfylde, underskrive og returnere vedhæftet samtykkeerklæring.

Når vi modtager kopi af akterne fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og sagen er behandlet, vil vi vende tilbage til dig.

Vi skal gøre opmærksom på, at vi i forbindelse med vores sagsbehandling også vil vurdere om kravet er forældet."

Af selskabets brev af 20/4 2021 vedrørende den kollektive ulykkesforsikring fremgår bl.a.:

"Vi har nu modtaget kopi af de lægelige akter fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Sagen afvises

Ud fra de foreliggende oplysninger, må vi meddele, at vi ikke kan udbetale erstatning, da kravet er forældet. Forældelsen af dit krav indtræder i marts 2018. Det fremgår af de lægelige oplysninger, at tilstanden efter ulykkestilfældet var stationær i marts 2015.

Efter forsikringsaftalelovens § 29 stk. 5 indtræder forældelse af et krav 3 år efter selskabets meddelelse om, at den anmeldte skade er anerkendt som en dækningsberettiget skade og selskabet herefter afventer yderligere oplysninger til endelig opgørelse af skaden.

Af sagens akter fremgår, at vi den 22. august 2014 modtager kopi af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse, hvor méngraden er fastsat til 5 %. Herefter træffer vi afgørelse i sagen den 27. august 2014 – af afgørelsen fremgår, at méngraden er under 10 %, hvorfor der ikke vil ske udbetaling fra forsikringen, da forsikringen udelukkende dækker fastsatte méngraden på 10 % eller derover.

Herefter afsluttes sagen, da vi ikke hører yderligere fra dig.

Det fremgår af de foreliggende oplysninger fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, samt sagens oplysninger, at du har været uenig i den fastsatte méngrad og derfor efterfølgende har fået sagen genoptaget i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og der efterfølgende er indhentet yderligere lægelige oplysninger, der efter revurdering af sagen fører til en fastsættelse af méngrad på 20 %. Afgørelsen er truffet af Ankestyrelsen den 21. december 2020.

Det er vores opfattelse, at du i forbindelse med vores afgørelse af 27. august 2014, burde have kontaktet os med oplysning om, at du var uenig i afgørelsen og sagen derfor blev genoptaget i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring/Ankestyrelsen. Vi har ikke været bekendt med, at sagen fortsat blev behandlet Arbejdsmarkedets Erhvervssikring på baggrund af uenighed. Dette har du ikke informeret os om.

Ankenævnet for Forsikring

21.

97427

Da der er gået mere end 3 år fra det tidspunkt, hvor tilstanden var stationær og vi må forvente, at du reagerer i forhold til uenighed med vores afgørelse, må vi meddele, at kravet er forældet.

På baggrund af dette kan vi ikke udbetale erstatning, da dit krav er forældet.

Såfremt du er uenig i vores afgørelse, kan du sende en skriftlig redegørelse herfor, hvorefter vi vil revurdere sagen."

Af selskabets brev af 15/6 2021 til klagerens advokat vedrørende den kollektive ulykkesforsikring fremgår bl.a.:

"Vi har modtaget din mail af 21. april 2021, samt de vedhæftede akter fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

I den forbindelse kan vi oplyse, at vi ud af de fremsendte akter kan konstatere, at sagen blev afsluttet i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og anmodet genoptaget af [klagerens] fagforening ... den 23. marts 2018.

Vi har derfor gennemgået sagen i forhold til genoptagelse af sagen på baggrund af den anførte forværring i [klagerens] helbredstilstand efter ulykkestilfældet, der skete den 9. august 2012.

Kravet er forældet

Senest 23. marts 2018, på hvilket tidspunkt [klageren] via [fagforeningen], anmodede Arbejdsmarkedets Erhvervssikring om genoptagelse af sagen, var [klageren] klar over, at der var psykiske gener efter uheldet.

Angiveligt var/burde [klageren] allerede være vidende om det lang tid før dette tidspunkt, og måske helt tilbage til 2014, hvor det af de medsendte lægelige oplysninger fra [læge 2] i notat af 8. april 2014 '*Psykisk: siden ulykken udviklet angst og depression. Har katastrofetanker ved dagligdags situationer. Meget træt, koncentrationsproblemer og hukommelsesbesvær'*

[Klageren] burde derfor have kontaktet os senest i marts 2018, og også anmodet os om genoptagelse af sagen på baggrund af forværring i helbredstilstanden efter ulykkestilfældet.

Selvom det lægges til grund, at forværringen først sker i tæt tilknytning til tidspunktet, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring anmodes om genoptagelse den 23. marts 2018, så er der gået mere end 3 år siden forværringen indtraf, hvorfor krav i anledning af forværringen er forældet.

På baggrund af dette kan vi ikke udbetale erstatning, da kravet er forældet."

Af selskabets brev af 23/9 2021 til klagerens advokat vedrørende den kollektive ulykkesforsikring fremgår bl.a.:

"Vi vender tilbage til sagen vedrørende ovenstående sag.

Sagen har været gennemgået på ny og vi må meddele, at vi fastholder at kravet er forældet.

Sagen er gennemgået på ny, i forhold til genoptagelse af sagen, på baggrund af den anførte forværring i [klagerens] helbredstilstand efter ulykkestilfældet der skete den 9. august 2012, og det er vores opfattelse at kravet er forældet.

[Klageren] anmoder via [fagforeningen] den 23. marts 2018 om genoptagelse af sagen i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. På dette tidspunkt var [klageren] klar over, at der var indtrådt en forværring i følgerne efter ulykkestilfældet.

Ved en gennemgang af de lægelige akter fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fremgår det, at [klageren] allerede 5. april 2015 ved konsultation på Neuropsykiatrisk afdeling havde psykiske gener – det fremgår bl.a. 'Der har været gradvis udvikling af depressive symptomer og angstsymptomer og en del kognitive vanskeligheder'.

Af notat af 7. maj 2015 fra Lokalpsykiatrisk Center fremgår, at [klageren] på dette tidspunkt var blevet henvist til psykiatrisk behandling, samt henvist til smerteklinik.

Jævnfør notat af 9. oktober 2015 fra smerteklinikken fremgår en tydelig beskrivelse af, at [klageren] på dette tidspunkt har en del gener efter ulykkestilfældet, der kunne begrunde en genoptagelse af sagen. Af notatet fremgår bl.a. – Kontaktårsag: *'[20'erne] kvinde henvist hertil af egen læge pga. kroniske smerter efter stærkstrømsulykke i 2012'*. Det fremgår endvidere, at [klageren] har voldsomme smerter i armene og brystkassen, samt hjertebanken og angstanfald. Det fremgår endvidere, at [klageren] efter ulykkestilfældet, har udviklet voldsomme psykiske problemer i form af angst og depression med katastrofetanker, koncentrationsproblemer og hukommelsesbesvær. Samtidig fremgår det også af notatet, at [klageren] har været i behandling hos psykolog.

Det er derfor vores opfattelse, at [klageren] siden 2015 har været bekendt med, at der er indtrådt en forværring i helbredstilstanden efter ulykkestilfældet.

[Klageren] burde derfor have kontaktet os allerede på dette tidspunkt, hvor der foregik behandling både i psykiatrien og på smerteklinikken, og anmodet om genoptagelse af sagen på grund af forværring i helbredstilstanden efter ulykkestilfældet.

[Klageren] kontakter os først telefonisk i februar 2021 med oplysning om, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har fastsat en méngrad på 20 % efter ulykkestilfældet. Vi har intet nyt hørt i sagen fra det tidspunkt vi traf vores afgørelse den 27. august 2014 og frem til februar 2021.

Da der er gået mere end 3 år fra det tidspunkt, hvor [klageren] var bekendt med den indtrådte forværring af helbredstilstanden efter ulykkestilfældet, og til det tidspunkt hvor [klageren] kontakter os, er kravet forældet.

På baggrund af ovenstående kan vi ikke udbetale erstatning, da kravet er forældet."

Af forsikringsbetingelserne for den kollektive ulykkesforsikring fremgår bl.a.:

"Vilkår

Méngrad: Invaliditetsskader dækkes fra 10 % méngrad.

...

11. Erstatning ved invaliditet

Såfremt et ulykkestilfælde har medført en invaliditetsgrad på mindst 10% har forsikrede ret til invaliditetserstatning, der fastsættes, så snart ulykkestilfældets endelige følger kan bestemmes dog senest 3 år efter ulykkestilfældets indtræden.

Invaliditetserstatningen udgør den til invaliditetsgraden svarende procent af forsikringssummen.

Invaliditetsgraden fastsættes efter den tilskadekomnes medicinske invaliditetsgrad på grundlag af Arbejdsskadestyrelsens mentabel og uden hensyntagen til forsikredes specielle erhverv."

Nævnet udtaler:

Klageren har via sin fagforening tegnet en kollektiv ulykkesforsikring, der dækker ved mindst 10 % varigt mén. Derudover har klageren en heltidsulykkesforsikring hos et andet selskab, der dækker ved mindst 5 % varigt mén. Klageren var udsat for en arbejdsulykke den 9/8 2012. Arbejdsskadestyrelsen anerkendte ulykken som en arbejdsskade og fastsatte det varige mén til 5 % for prikkende og stikkende fornemmelser i armene. Den 27/3 2015 fastholdt Ankestyrelsen, at klagerens varige mén var 5 %. Klageren anmodende om genoptagelse af arbejdsskadesagen den 23/3 2018, idet der var sket en forværring af hendes helbredsmæssige tilstand. Den 18/1 2019 fastholdt Arbejdsmarkedets Erhvervssikring afgørelsen. Ankestyrelsen vurderede den 21/12 2020, at klageren havde ret til yderligere 15 % i godtgørelse for varigt mén i arbejdsskadesagen på grund af forværring af hendes psykiske gener.

Selskabet har med henvisning til forældelse afvist dækning på den kollektive ulykkesforsikring.

Klageren kræver erstatning i henhold til Ankestyrelsens afgørelse af 21/12 2020, idet der er sket en forværring af hendes gener. Derudover kræver hun dækket rimelige advokatomkostninger efter nævnets skøn.

Det andet forsikringsselskab – som tidligere har udbetalt erstatning – har ikke gjort forældelse gældende og har anerkendt et eventuelt yderligere krav, der dog først kan fastsættes endeligt, når klageren har gennemgået en psykiatrisk speciallægeundersøgelse.

Nævnet lægger til grund, at nærværende sag alene omhandler den kollektive ulykkesforsikring.

For så vidt angår den kollektive ulykkesforsikring har klageren anført, at kravet ikke er forældet, idet den 3-årige forældelsesfrist løber fra det tidspunkt, hvor hun har grund til at tro, at hun har krav på yderligere. Hun har anført, at selskabet i brevet af 27/8 2014 henviste direkte til afgørelsen i arbejdsskadesagen, og at hun derfor blev bibragt den opfattelse, at der var en sådan sammenhæng mellem ulykkesforsikringen og arbejdsskademyndighedernes vurderinger, at hun ikke før Ankestyrelsens afgørelse af 21/12 2020 havde grund til at tro, at hun havde krav på yderligere erstatning fra selskabet. Hun har henvist til nævnets afgørelser i sagerne 87487 og 86652, som viser, at "en forsikringstager ikke med rimelig kan pålægges at forfølge krav på varigt mén, eller burde indse disse, når en specialiseret myndighed/selvejende institution som Arbejdsskadestyrelsen/Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og Ankestyrelsen har vurderet méngraden og denne ikke giver ret til yderligere". Af selskabets brev af 26/3 2013 fremgår det, at "du skal i første omgang kontakte arbejdsskadeforsikringen, og derefter straks give os besked, hvis sagen genoptages". Klageren har anført, at ordlyden må forstås således, at hun først skal kontakte selskabet, hvis sagen genoptages.

Selskabet har anført, at sagen blev afsluttet ved brevet af 27/8 2014, og at klageren først kontaktede selskabet den 8/2 2021, hvor Ankestyrelsen havde fastsat det varige mén til 20 %. Selskabet har anført, at der er gået mere end 3 år fra det tidspunkt, hvor klageren blev klar over, at der var indtrådt en forværring af helbredstilstanden efter ulykken. Selskabet har anført, at det af journaloplysningerne fra 2014 og 2015 fremgår, at klageren havde psykiske problemer, og at klageren allerede i 2015 var bekendt med forværringen af sine helbredsmæssige gener. Klageren burde have kontaktet selskabet på det tidspunkt, hvor hun konstaterede en forværring af helbredstilstanden. Selskabet har henvist til brevet af 27/8 2014, hvor det fremgår, at "vi vil herefter betragte sagen som afsluttet. Herefter kan sagen alene genoptages jf. Forsikringsaftaleloven § 120, hvis din tilstand forværres væsentligt og uforudset som følge af uheldet, og således at din mengrad må antages at være væsentligt højere end først antaget".

Ankenævnet for Forsikring

25.

97427

For så vidt angår advokatomkostninger har selskabet anført, at klagerens advokatbistand ikke har medført en ændring af selskabets afgørelse af sagen, hvorfor klageren ikke har krav på dækning af advokatomkostninger.

Det fremgår af selskabets brev af 26/8 2013, at "hører vi ikke fra dig inden 2 år efter ulykken, afslutter vi skadebehandlingen, men sagen kan genoptages, hvis dit helbred på et senere tidspunkt forværres som følge af ulykken. Du skal i første omgang kontakte arbejdsskadeforsikringen, og derefter straks give os besked, hvis sagen genoptages".

Af Arbejdsskadestyrelsens afgørelse af 10/3 2014 i arbejdsskadesagen fremgår det, at "du oplever smerter i fingre, hænder og arme samt brændende fornemmelser i skuldrene og smerter trækkende ned omkring skulderbladene. Du har ligeledes et efterforløb med angstsymptomer, nervøsitet, koncentrations- og hukommelsesproblemer samt stress og depressive symptomer hvilket du har været i behandling for. Vi mener at en stor del af dine gener ikke kan tilskrives ulykken. Der er tale om en lavspændingsulykke, uden brandsår og med en strømgennemgang fra arm til arm. Vi har fastsat dit mén skønsmæssigt til 5 procent for prikkende og stikkende fornemmelser i armene. De resterende gener kan ikke tilskrives ulykken og de er derfor ikke indgået i vores vurdering af det varige mén".

Af selskabets brev af 27/8 2014 fremgår det, at "der udbetales erstatning, hvis ulykkestilfældet medfører et varigt mén på 10 % eller derover jf. forsikringsbetingelserne. Der kan derfor ikke udbetales ménerstatning for det anmeldte ulykkestilfælde. Din sag afsluttes. Vi vil herefter betragte sagen som afsluttet. Herefter kan sagen alene genoptages jf. Forsikringsaftaleloven § 120, hvis din tilstand forværres væsentligt og uforudset som følge af uheldet, og således at din méngrad må antages at være væsentligt højere end først antaget. Hvis du er uenig i vores afgørelse, kan du få sagen revurderet ved at fremsende en skriftlig klage til os".

Af journalnotat af 5/4 2015 fra klagerens egen læge fremgår det, at "det drejer sig om en [20'erne] kvinde ... Hun har tidligere aldrig haft psykiske problemer. Efter en arbejdsulykke i 2012, hvor hun var udsat for elektrisk stød og efterfølgende kortvarigt var på skadestuen, har

hun haft psykiske problemer. Der har været gradvis udvikling af depressive symptomer og af angstsymptomer og desuden en del kognitive vanskeligheder. ... Pt. har aktuelt en række depressive symptomer og kognitive vanskeligheder. Det vurderes, at man skal afvente en aktivering eller tilbagevenden til arbejdsmarkedet, indtil pt. er kommet i remission. Enhver form for stress og belastning herunder arbejdsrelateret stress vil være behæftet med en risiko for tilbagefald og forværring af prognosen. Dog har pt. på længere sigt en god prognose, idet der er fundet normale hjernestrukturelle og neurologiske forhold. Pt. har i øvrigt tidligere været erhvervsaktiv og har klaret sig godt. For at sikre en optimal prognose, er det dog vigtigt, at pt. genoptager sin behandling og får den rette indsats såvel psykofarmakologisk som psykologisk. I den henseende kunne det også være tilrådeligt at henvise pt. til psykolog".

Af Ankestyrelsens afgørelse af 21/12 2020 i arbejdsskadesagen fremgår det, at "du har ret til yderligere 15 procent i godtgørelse for varigt mén. ... På afgørelsestidspunktet den 27. marts 2015 forelå der ikke tilstrækkelige oplysninger til at vurdere, om dine øvrige gener helt eller delvist skyldtes andre forhold end arbejdsskaden. Der manglede blandt andet en psykiatrisk speciallægeerklæring. ... Ved den neuropsykologiske undersøgelse af 4. august 2019 blev der blandt andet påvist nedsat indlæringsevne samt koncentrations- og hukommelsesbesvær. Vi lægger også vægt på, at du, efter en lægefaglig vurdering, har symptomer på let depression samt en uspecificeret angsttilstand. ... Vi er opmærksomme på, at du den 15. februar 2016 har været i en trafikulykke, og at du efterfølgende klagede over smerter i nakken, ryggen og lænden. I april 2016 fremgår det, at dine største gener efter ulykken var fra lænden. Vi vurderer, at disse gener, som er opstået længe efter strømulykken, skyldes andre årsager end arbejdsskaden, og at du derfor ikke har ret til godtgørelse som følge heraf. Vi vurderer også, at vi ikke kan løfte bevisbyrden for, at en del af dine psykiske gener skyldes trafikulykken. Det skyldes, at der ikke er dokumenteret en varig forværring af dine psykiske gener efter ulykken. Der er derfor ikke grundlag for fradrag i det varige mén for konkurrerende gener. Vi er også opmærksomme på, at du forud for arbejdsskaden har haft psykiske gener. Vi vurderer imidlertid, at vi ikke kan løfte bevisbyrden for, at dine psykiske gener helt eller delvist skyldes forudbestående. Det skyldes særligt, at der kun er beskrevet forudbestående gener i 2009 cirka 3 år før arbejdsskaden, og at der ikke dokumenteret psykiske gener umiddelbart forud for arbejdsskaden".

Det følger af forsikringsaftalelovens § 29, stk. 1, og forældelseslovens § 2 og § 3, at et krav på forsikringsdækning forældes 3 år efter det tidligste tidspunkt, hvor klageren kunne fremsætte et krav om forsikringsdækning over for ulykkesforsikringen. Efter nævnets opfattelse er dette tidspunktet, hvor skaden har vist sig på en sådan måde, at klageren har haft rimelig anledning til at anmelde kravet til selskabet. Det følger af forældelseslovens § 3, stk. 2, at var fordringshaveren ubekendt med fordringen eller skyldneren regnes forældelsesfristen i § 3, stk. 1, først fra den dag, da fordringshaveren fik eller burde have fået kendskab hertil.

Nævnet bemærker, at selskabet har bevisbyrden for, at klagerens krav er forældet.

Efter en gennemgang af sagen – herunder de lægelige oplysninger – finder nævnet, at klageren tidligere end 3 år før henvendelsen til selskabet den 8/2 2021 havde eller burde have haft et sådant kendskab til sine psykiske gener efter hændelsen den 9/8 2012 og muligheden for betydelig varig psykisk skade, at selskabet har været berettiget til at afvise at yde dækning med henvisning til, at kravet er forældet.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at Arbejdsskadestyrelsen traf første afgørelse i arbejdsskadesagen den 10/3 2014. Nævnet bemærker, at der af de efterfølgende lægelige akter fra 2014 og 2015 fremgår oplysninger vedrørende klagerens psykiske gener. Af journalnotat af 24/3 2014 fremgår det, at klageren "er helt brudt sammen", og af journalnotat af 8/4 2014 fremgår det, at klageren blev henvist til et lokalpsykiatrisk center, idet der ikke var fremgang i hendes psykiske tilstand.

Nævnet har også lagt vægt på, at der i de fremlagte lægelige akter ikke er oplysninger, der i øvrigt godtgør, at klageren senere end 3 år forud for sin henvendelse til selskabet den 8/2 2021 har oplevet nye eller væsentligt forværrede gener som følge af ulykken den 9/8 2012.

Nævnet har tillige lagt vægt på, at det af Ankestyrelsens afgørelse af 21/12 2020 i arbejdsskadesagen fremgår, at klageren den 15/2 2016 var involveret i en trafikulykke, og at Ankestyrelsen ikke kan løfte bevisbyrden for, at en del af klagerens psykiske gener skyldes trafikulykken,

Ankenævnet for Forsikring

28.

97427

idet der ikke er dokumenteret en varig forværring af klagerens psykiske gener efter ulykken. Nævnet lægger derfor til grund, at klagerens psykiske gener ikke er blevet forværret efter den 15/2 2016.

At klageren først den 23/3 2018 har anmodet Arbejdsmarkedets Erhvervssikring om genoptagelse af arbejdsskadesagen på grund af forværring, og at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring den 18/1 2019 har fastholdt et varigt mén på 5 %, kan ikke føre til andet resultat.

Det, som klageren har anført i forhold til selskabets brev af 26/8 2013 med anerkendelse af dækning, kan ikke føre til andet resultat, idet det af selskabets efterfølgende brev af 27/8 2014 med afslag på erstatning som følge af, at méngraden var under 10 % fremgår, at "vi vil herefter betragte sagen som afsluttet. Herefter kan sagen alene genoptages jf. Forsikringsaftaleloven § 120, hvis din tilstand forværres væsentligt og uforudset som følge af uheldet, og således at din méngrad må antages at være væsentligt højere end først antaget".

På baggrund af sagens udfald finder nævnet, at der ikke er grundlag for at kritisere, at selskabet har afvist dækning af klagerens advokatomkostninger.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Peter Thønnings